

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี อนุมัติวิทยานิพนธ์เรื่อง บทบาทของผู้บริหาร
สถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามที่คณะของผู้บริหารและครู สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เสนอโดยนางสาววรัญญา เทียนสัมฤทธิ์ เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

.....รองอธิการบดีฝ่ายวิชาการ

(ศาสตราจารย์ประดิษฐ์ พงศ์ทองคำ)

วันที่ 2 เดือน มิถุนายน พ.ศ. 2558

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(อาจารย์ ดร. เสริมทรัพย์ วรปัญญา)

.....กรรมการ

(อาจารย์ ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า)

.....กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพชรสุดา เพชรใส)

.....กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(ดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์	บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์ ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพชรสุดา เพชรใส
ชื่อนักศึกษา	วรัญญา เทียนสัมฤทธิ์
สาขาวิชา	การบริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) ศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี และ 2) เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี เมื่อจำแนกตามเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน วิทยฐานะ วุฒิการศึกษา ขนาดของสถานศึกษา และสำนักงานเขตที่สังกัด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ปีการศึกษา 2557 จำนวน 358 คน โดยใช้การสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.853 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหา ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว การทดสอบรายคู่ด้วยวิธีการของเซฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ 1) ด้านบทบาทในการสนับสนุนด้านการพัฒนา 2) ด้านบทบาทในการสนับสนุนด้านการวิเคราะห์ 3) ด้านบทบาทในการสนับสนุนด้านการเปลี่ยนแปลง และ 4) ด้านบทบาทในการสนับสนุนด้านการประสานความต้องการ
2. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา ขนาดสถานศึกษา และสำนักงานเขตที่สังกัด แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนเพศ อายุ ตำแหน่งหน้าที่การปฏิบัติงาน และวิทยฐานะ ไม่แตกต่างกัน

Thesis Title	The Roles of the School Administrators in Supporting the Development of Human Resources by the Opinions of the Administrators and the Teachers under the Lopburi Primary Educational Service Area Office
Thesis Advisors	Dr.Chalermchai Hankla Asst. Prof. Dr.Petsuda Petsai
Name	Warunya Theansomrith
Concentration	Educational Administration
Academic Year	2014

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the role of the school administrators in supporting the development of human resources by the opinions of the administrators and the teachers under the the Lopburi Primary Educational Service Area Office. and 2) compare the roles of the school administrators in supporting the development of human resources by the opinions of the administrators and the teachers under the Lopburi Primary Educational Service Area Office, when classified by gender, age, position, academic standing, education, size of school, and area office. 358 samples were drawn by stratified random sampling and were the administrators and the teachers under the Lopburi Primary Educational Service Area Office, in 2014 academic year. The instrument for data collecting was a five level rating scale questionnaire with the reliability of 0.853. The data were analyzed by frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, one-way ANOVA, and Scheffe's method.

The findings were as follows:

1. Overall, the roles of school administrators in supporting the development of human resources by the opinions of the administrators and the teachers under the Lopburi Primary Educational Service Area Office was rated at a high level, averagely ranging from the highest to lowest aspects as follows: the role in developmental supporting, the role in analysis supporting, the role in transformational supporting, and the role in needs' providing supporting.

2. The comparison of the roles of the school administrators in supporting the development of human resources by the opinions of the administrators and the teachers under the Lopburi Primary Educational Service Area Office, when classified by education, size of school, and area office. There was difference in statistical significant at .05. However, when classified by gender, age, position, academic standing, there was no difference in the statistical significant.

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี โดยมุ่งศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความอนุเคราะห์ จาก อาจารย์ ดร. เฉลิมชัย หาญกล้า ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เพชรสุดา เพชรใส กรรมการควบคุมการวิทยานิพนธ์ ที่ได้ให้คำปรึกษาและชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและข้อคิดต่างๆ ตลอดจนตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ในการวิจัย อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ฐาปกรณ์ แก้วเงิน อาจารย์ ดร. อภิสรรค์ ภาชนะวรรณ อาจารย์ ดร. ภูวดล จุลสุคนธ์ ดร. นันทิยา ทองหล่อ และ นางสมศรี รัตนศรี ที่กรุณาให้คำแนะนำและตรวจสอบ ความถูกต้องของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย และขอกราบขอบพระคุณ อาจารย์ ดร. เสริมทรัพย์ วรปัญญา ประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ และดร. สุพจน์ เกิดสุวรรณ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่อบรมสั่งสอน ให้คำปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะ ในการทำการค้นคว้าอิสระจนสำเร็จสมบูรณ์ ขอขอบคุณผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ทุกท่านที่ช่วยอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ แก่ผู้วิจัย และให้ความร่วมมือในส่วนของคุณข้อมูลที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยในครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ครู อาจารย์ทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ รวมทั้ง ขอขอบพระคุณเจ้าของตำรา เอกสาร งานวิจัยทุกเล่มที่ได้นำมาอ้างอิง

วรัญญา เทียนสัมฤทธิ์

สารบัญ

	หน้า
หน้าอำนวยการ	ก
บทคัดย่อภาษาไทย	ข
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
ประกาศคุณูปการ	จ
สารบัญ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ม
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย.....	4
ความสำคัญของการวิจัย.....	4
ขอบเขตการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7
สมมติฐานการวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
ผู้บริหารสถานศึกษา.....	10
ความหมายของผู้บริหารสถานศึกษา.....	10
ความสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา.....	11
บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา.....	12
การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.....	15
ความหมายของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.....	15
ความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.....	18
ประโยชน์ของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.....	22
ขอบข่ายการบริหารงานบุคคล.....	24
เทคนิคและวิธีการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.....	26
บทบาทในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์.....	28

	หน้า
บทที่ 2 (ต่อ)	
บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์.....	34
บทบาทในการสนับสนุนด้านการวิเคราะห์.....	34
บทบาทในการสนับสนุนด้านการพัฒนา.....	38
บทบาทในการสนับสนุนด้านการเปลี่ยนแปลง.....	43
บทบาทในการสนับสนุนด้านการประสานความต้องการ.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	52
งานวิจัยในประเทศ.....	52
งานวิจัยต่างประเทศ.....	58
บทที่ 3	
วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	60
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	61
การสร้างเครื่องมือในการวิจัย.....	62
การหาคุณภาพเครื่องมือ.....	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	63
สถิติในการวิจัย.....	64
บทที่ 4	
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	69
บทที่ 5	
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	87
ความมุ่งหมายในการวิจัย.....	87
สมมติฐานการวิจัย.....	87
วิธีดำเนินการวิจัย.....	87
สรุปผล.....	89
อภิปรายผล.....	91
ข้อเสนอแนะ.....	95

	หน้า
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก.....	105
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	106
ภาคผนวก ข รายนามผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ.....	112
ภาคผนวก ค การหาคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย.....	114
ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ คุณภาพเครื่องมือ.....	118
ภาคผนวก จ หนังสือขอความอนุเคราะห์เพื่อทดลองใช้เครื่องมือในการ วิจัย.....	124
ภาคผนวก ฉ หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการวิจัย.....	127
ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์.....	130

สารบัญตาราง

		หน้า
ตาราง 1	จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามกลุ่มและขนาดสถานศึกษา...	61
ตาราง 2	จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามข้อมูลทั่วไป.....	69
ตาราง 3	ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านการวิเคราะห์.....	71
ตาราง 4	ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านการพัฒนา.....	72
ตาราง 5	ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านการเปลี่ยนแปลง.....	73
ตาราง 6	ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านการประสานความต้องการ.....	74
ตาราง 7	ระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ในภาพรวม.....	75
ตาราง 8	ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามเพศ.....	76
ตาราง 9	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามอายุ.....	76
ตาราง 10	ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่การ ปฏิบัติงาน.....	77

ตาราง 11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวิทยฐานะ.....	78
ตาราง 12	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ สนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านการวิเคราะห์ จำแนกตามวิทยฐานะ.....	79
ตาราง 13	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ สนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านการ เปลี่ยนแปลง จำแนกตามวิทยฐานะ.....	79
ตาราง 14	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ สนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านการประสาน ความต้องการ จำแนกตามวิทยฐานะ.....	80
ตาราง 15	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ สนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ภาพรวม จำแนก ตามวิทยฐานะ.....	80
ตาราง 16	ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามวุฒิการศึกษา.....	81
ตาราง 17	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของบทบาทของผู้บริหาร สถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	81
ตาราง 18	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการ สนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านการวิเคราะห์ จำแนก ตามขนาดของสถานศึกษา.....	83

ตาราง 19	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านการพัฒนา จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	83
ตาราง 20	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านการเปลี่ยนแปลง จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	84
ตาราง 21	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ด้านการประสานความต้องการ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	84
ตาราง 22	ผลการทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่ของบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี ภาพรวม จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา.....	85
ตาราง 23	ผลการเปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในการสนับสนุนการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามทัศนะของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาลพบุรี จำแนกตามสำนักงานเขตพื้นที่สังกัด..	85

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	7